

Liperi

Talouskatsaus 2/2023

Kunnanhallitus 18.9.2023
Valtuusto 25.9.2023

SISÄLLYS

1. Yleisosa	3
1.1. Kunnanjohtajan katsaus	3
1.2. Tuloslaskelmaosan kehitys 2018–2023	7
Kuntakonsernin toiminnalliset kokonaistavoitteet 2023	9
Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet:	9
1.5. Henkilöstö.....	11
2. Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	13
2.1. Keskushallintopalvelut.....	13
2.2. Elinympäristöpalvelut.....	22
Elinympäristöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023	24
3. Investointi- ja rahoitusosa	30
4. Konserni	33

1. YLEISOSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Liperin kunnan talous- ja strategiatyöryhmä on järjestäytynyt ja käynnistänyt toimintansa. Tässä vaiheessa tavoitteena on 10 htv:n säästö vuodelle 2024. Arvioitavana ovat olleet palvelualueilla määräaikaiset tehtävät ja niiden jatkuvuus, henkilöstön eläkejärjestelyt sekä hankkeiden päätöskohdat.

Myös investointeja on tarkasteltu niiden toteutusaikataulua uudelleen arvioiden.

Elokuun lopussa saimme tietoa tulorahoituksesta ensi vuodelle. Liperin kunnan pysyvänä leikkauksena valtionosuuksiin tulee olemaan n. 2,5–3 M€. Tämä haastaa kuntamme taloutta, kun kaikki ”helpot” talouden säästötoimenpiteet on jo tehty.

Strategisten hankkeiden eteneminen:

- Viinijärven keskustan kehittämishanke on edennyt eri tahojen kuulemisten ja taajamatutustumisten jälkeen työpajapäivään konsulttifirma Lunden Oy:n johtamana.
- Liperin Myllyn alueen asemakaavaehdotus ja kaavaan liittyvä maankäyttösopimus on hyväksytty valtuustossa elokuussa ja alueen kunnallistekniikan urakkakilpailutus toteutetaan syksyn aikana.
- Yritysten toteuttamista toimitilainvestoinneista merkittävin on ollut Leppälahdessa toteutettava Liperin Höyläämö Oy:n tuotantotilojen laajennusinvestointi, joka on laajuudeltaan noin 3500 m². Laajennuksen yhteydessä yritys toteuttaa myös merkittävät kone- ja laiteinvestoinnit.
- Matkailutoimialan kehittämistä on jatkettu Liperissä syksystä 2023 alkaen Lipertek Oy:n johdolla, yhteishankkeella Rääkkylän ja Heinäveden kuntien kanssa. ”Pohjoisen Saimaan matkailualueen kehittäminen osana Lakelandia” kehittämishanke käynnistyi kesälomakauden jälkeen. Kesällä toteutettuun ehdolliseen projektipäällikköhakuun saapui peräti 37 hakemusta. Projektipäälliköksi kehittämishankkeelle yhtiö valitsi filosofian maisteri Päivi Korhosen. Hankkeen toteutusaika on vuoden 2025 loppuun saakka.
- VT9 tiehankkeen toteuttamisaikataulu on muuttunut, koska hanke on jätetty pois Valtion väyläverkon investointiohjelmasta vuosille 2024–2031. Tiesuunnitelman viimeistelyä kutienkin jatketaan. Honkalammen eritasoliittymän osalle laadittiin kesällä 2023 maankäyttöä paremmin huomioiva toimenpideselvitys, jonka pohjalta tiesuunnitelma päivitetään siten, että se saadaan vuoden 2024 aikana hyväksymiskäsittelyyn.
- Maankäytön toteutusohjelma kahdelle vuodelle 2023–24 on valmistunut.
- Korpivaaran tuulivoima-alueen yleiskaavoitus ja sen kanssa yhteishankkeena eteenpäin vietävä YVA-selvitys ovat edenneet pääosin aikataulun mukaisesti. Aineisto oli nähtävillä alkukesästä. Kansallisesti Itä-Suomen tuulivoima-alueiden edistämisen eteen tehdään töitä laajalla rintamalla.
- Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta ja suunnittelutyöryhmä on perustettu. Ryhmiin on nimetty kunnan poliittiset edustajat sekä suunnitteluryhmän edustajat. Varsinainen työ käynnistyy syksyn aikana.
- Pyhäselkä Telmonselkä osayleiskaavan muutoksen konsulttikilpailutus on tehty. Työ alkoi toukokuun alussa ja on edennyt aikataulun mukaisesti.

- Kaavoituskatsauksen mukaisesti Pärnän asemakaava, Liperin kirkonkylän lämpövoimala-ase­makaava sekä Honkalammen rannan asuinalueen asemakaavat ovat valmistelussa.
- Liperin kunnan rakennusjärjestyksen uudistamisen valmistelutyötä jatketaan uuden Rakentamislain pohjalta lain valmistelun edetessä. Nykyinen kunnan rakennusjärjestys on voimassa siihen asti, kunnes uuden Rakentamislain mukainen rakennusjärjestys on hyväksytty.
- Rakennusvalvonnassa on vuoden aikana jalkautettu sähköisen asiointipalvelun ”Lupapiste-toiminta osaksi normaalia arkea”.
- Ylämyllyn nuorten paikkaa viedään eteenpäin kaavavalmistelun kautta.

Rakennushankkeiden eteneminen:

- Viinijärven koulun suunnittelu etenee tavoiteaikataulun mukaisesti. Syksyn aikana valmistuu luonnokset ja rakennuslupatason kuvat sekä kustannusarvio.
- Viinijärven koulun toteutussuunnitteluun valittiin suunnittelu­toimisto Nuutinen Oy sekä muut erikoissuunnittelijat. Ohjausryhmä, johon nimettiin edustajat, ohjaa ja valvoo suunnittelutiimin työtä. Tällä hetkellä luonnoksessa kouluosan hintalapuksi on edelleen muodostumassa n. 6 M€ ja peruskorjausosan hintalapuksi 1.5 M€.
- Viinijärven koulun oppilaat siirtyivät loppukevästä siirtotiloihin opiskelemaan.
- Kirkkolahti -hankkeen palvelurakennus valmistui heinäkuussa ja alueella järjestettiin tutustumis- ja tapahtumapäivä. Rantamakasiinilla on tapahtumassa omistajavaihdos. Liperin kunnalla on alueella rooli pitkän maanvuokrasopimuksen myötä.

Infrahankkeiden eteneminen:

- Liperin Kirkkolahden runkovesijohdon ja ruoppauksen suunnitelmat hyväksyttiin keväällä.
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen kautta saadulla rahoituksella sekä kunnan rahoituksella on toteutuksessa meneillään Jyrin pohjoisosaan uusi kevyenliikenteen väylän rakennustyömaa.
- Liperin kirkonkylän Keskustien peruskorjaukseen saatiin Traficom­in avustus ja hankkeen suunnittelutyö on käynnistynyt maaliskuussa ja suunnitelmat valmistuvat lokakuussa. Avustusehtojen mukaisesti hankeen tulee olla valmis lokakuun loppuun 2024 mennessä.
- Joensuun seudun pyöräliikenteen viitoituksen toteutussuunnittelu käynnistyi seudullisena hankkeena alkuvuodesta ja toteutukselle haettiin elokuussa kuntien yhteistä Traficom­in avustusta.
- Välikankaan uuden yritysalueen kunnallistekniikan suunnittelu- ja toteutusvaihetta suunniteltiin haettavaksi JTF-hankerahoituksesta, johon se olisi rakentamisen osalta kuulunut, mutta ei kohteen suunnittelun osalta. Loppuvuoden aikana selvitetään yritysalueen kunnallistekniikan suunnittelun kilpailutuksen käynnistämismahdollisuuksia.

Liikuntapaikat- ja vapaa-ajan alueet:

- Kunnan alueella olevan latuverkoston hoidon kilpailutus toteutettiin keväällä ja kilpailutuksen mukaisten uusien latuverkostojen ja osapoistojen toteutus alkoi kesällä.
- Pärnävaaralla toimivien tahojen kanssa on ajantasaistettu vanhoja sopimuksia ja laadittu uusia sopimuksia uusien toimintojen osalta kesän aikana.
- Pärnän päällystetty 5 km:n latupohjan kunnostus- ja uusiopäällystys on meneillään. Hankkeeseen saatiin Avi:n avustusta.
- Yrittäjät yhteistyössä eri toimijoiden kanssa ovat käynnistämässä ensilumen ladun valaistusta yhteistyössä kunnan kanssa.

Vesilaitoksen tilanne / hankkeiden eteneminen:

- Ylämyllyn uuden vedenottamon toteutusurakka käynnistyi toukokuussa ja se on edennyt pääosin aikataulun mukaisesti. Kohde valmistuu kesäkuussa 2024.
- Liperin vesihuollon korjausvelkaselvitys ja korjausohjelma valmistuivat toukokuun aikana.
- Vesihuollon asiakastietojärjestelmän käyttöönotto on alkanut elokuussa.
- Huoli haja-asutusalueen vesiosuuskuntien toimintakyvystä käynnisti vuoden 2022 aikana selvityshankkeen. Selvitystyötä on tehty vaihtoehtoista, kuinka vahvistaa / varmistaa vesiosuuskuntien toiminta tulevaisuudessa turvallisesti. Eri vaiheisesti on työstyetty Liperin kunnan alueella olevien vesiosuuskuntien ja -yhtymien yhdistämiselvitystä vesiosuuskuntien välillä ja samalla on määritelty ehdot kunnan vesilaitokseen liittymiseen. Ensisijaisena tavoitteena ei ole kunnan vesilaitokseen liittyminen.
- Kiiesvaaran vedenottamon toteutussuunnitteluun liittyvää valmistelutyötä on tehty edelleen.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sivusto on avattu Liperin kunnan sivuilla. Se on ainutlaatuinen kokonaisuus maakunnallisesti ja ehkä kansallisestikin uudessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteessa.
- Kuluvan lukuvuoden alussa käynnistyi Liperin kirkonkylässä valmistavan opetuksen ryhmä vieraskielisille koululaisille.
- Hyte-tiimin toiminta on vakiintunut.
- Laaja-alainen poikkihallinnollinen hyvinvointiryhmä koordinoi kunnassa tehtävää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä.
- Hyvinvointipalveluissa keskiössä on ollut pidemmän aikaa haastavassa tilanteessa olevien lasten ja nuorten oppilashuollollisen työn kehittäminen.
- Myös ennaltaehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö kaikissa ikäluokissa on ollut moniammatillisen työskentelyn keskiössä. Moniammatillisen ehkäisevän päihdetyön ryhmän toiminta on vakiintunut.

- Lapsiystävällinen kunta mallin mukainen työ etenee. Toiminnalliset painopisteet on valittu, joiden toteutumista arvioidaan ulkoisen toimijan kautta. Lasten ja nuorten osallisuus on yksi painopistealueistamme.
- Uusi varhaiskasvatuksen johtaja Tiina Korhonen on aloittanut elokuussa Liperissä.
- Ikäystävällisyyden ohjelman laadinta on edennyt hyvin. Ohjelma valmistuu vuoden loppuun mennessä.
- Nuoria osallistava Nuoriso-ohjelman valmistelu on meneillään.
- Yksittäisten nuorten kanssa on kevään ja kesän aikana ollut ongelmia holtittoman liikennekäyttäytymisen ja asukkaiden häirinnän vuoksi. Nuorten, heidän vanhempiensa, nuorisotyön ja poliisin kanssa on terävöitetty yhteistyötä. Jalkautuvan nuorisotyön toiminta on aloitettu toukokuussa. Eri palvelualueet ovat ottaneet aihepiiristä ”koppia” omilla mahdollisuuksillaan mm. kaavoitustyö uuden kohteen osalta, vuoropuhelu eri viranomaisten kanssa, viestintä ja ohjaus.

Keskushallintopalveluissa:

- Myllyn alueen maankäyttösopimus, Aluelämmön, Nevelin ja Maitosuomen lukuisat sopimusasiat, Kirkkolahden ja Pärnän erilaiset sopimukset ovat olleet linjauksissa ja valmisteluissa myös keskushallinnossa.
  - Talouden tasapainottamisohjelma ja strategiatyö on lähtenyt hyvin liikkeelle.
  - TE 2024 uudistustyö kunnissa on työn alla. Maakunnan toimintamallin etsikkoaika on edelleen meneillään. Joensuun kaupunki on esittänyt kesällä kompromissiratkaisuna maakunnallista työllisyysaluetta kahdella työnhakija-asiakkaan palvelualueella; Joensuu kaikille yhteisenä järjestäjänä, muutoin kaksi palvelualueutta. TEM:stä myönteinen kanta tälle mallille.
  - Kirkkolahtihanke ja Lähiruokahanke ovat edenneet suunnitellusti.
  - Vuokrataloyhtiöllä valmistelussa kerrostalokohde Ylämyllylle. Kohde olisi ARA-kohde. Prosessi hidas.
  - Asumisen (niin yhtiömme vuokra-asiakkaat kuin kuntalaiset yksityisessä vuokra-asuntomarkkinassa) neuvontahanke käynnistyi alkuvuodesta. Neuvonta-asiakkuudet ovat tuplautuneet alkusyksyn tilanteessa. Hankkeelle haetaan vuosittain jatkoa.
- Ohessa hieman koostetta tekemisistämme pääasiassa kesä- ja alkusyksyllä.

Hannele Mikkanen
kunnanjohtaja

1.2. Tuloslaskelmaosan kehitys 2018–2023

Vuosien 2018–2022 tuloslaskelmat, alkuperäinen TA 2023, muutettu TA2023M ja muutosesitys

Tuloslaskelma 1000 €	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2023M	Muutosesitys
Toimintakate	-62 675	-65 086	-67 896	-70 944	-77 501	-29 687	-30 758	-31 063
Verotulot	39 488	40 749	41 381	43 820	45 890	24 500	25 150	25 150
Valtionosuudet	26 970	26 533	30 868	29 680	31 917	9 300	10 935	10 935
Rahoituserät	95	101	562	-18	80	-209	-209	-209
Vuosikate	3878	2 297	4 915	2 538	395	3 904	5 118	4 813
Poistot	-2 856	-2 951	-4 118	-3 285	-3 853	-4 002	-4 002	-4 002
Tilikauden tulos	1 022	-654	797	-747	-3 458	-98	1 116	811
Muut erät	119	119	119	119	119	119	119	119
Ali/ylijäämä	1 141	-535	917	-628	-3 339	22	1 235	930
Kumulat.ali-ylijäämä	5 056	4 521	5 088	4 460	230	252	1 465	1 160
Muutos %	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2023	Muutosesitys
Toimintakate	1,8	3,8	4,3	4,5	9,2	-61,7	-60,3	-60,0
Verotulot	-1,3	3,2	1,6	5,9	4,7	-46,7	-45,2	-45,2
Valtionosuudet	-0,8	-1,6	16,3	-3,8	7,5	-70,9	-65,7	-65,7

1.3. Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma 1-8 / 2023	Poikk-%	Tot-%
TOIMINTATUOTOT						
MYYNITUOTOT	7 857 684	-458 582	7 399 102	4 376 739	-40,85%	59,15%
MAKSUTUOTOT	975 792	-157 000	818 792	247 661	-69,75%	30,25%
TUET JA AVUSTUKSET	1 627 987	0	1 627 987	1 044 116	-35,86%	64,14%
MUUT TOIMINTATUOTOT	9 583 113	-400 010	9 183 103	6 203 575	-32,45%	67,55%
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	20 044 576	-1 015 592	19 028 984	11 872 091	-37,61%	62,39%
TOIMINTAKULUT						
HENKILÖSTÖKULUT	-23 391 658	-380 722	-23 772 380	-15 833 266	33,4%	66,6%
PALKAT JA PALKKIOT	-18 818 943	-314 238	-19 133 181	-12 742 747	33,4%	66,6%
HENKILÖSIVUKULUT	-4 572 715	-66 484	-4 639 199	-3 090 519	33,38%	66,62%
ELÄKEKULUT	-3 765 278	-52 484	-3 817 762	-2 596 448	31,99%	68,01%
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-807 437	-14 000	-821 437	-494 071	39,85%	60,15%
PALVELUJEN OSTOT	-13 191 282	136 000	-13 055 282	-7 717 493	40,89%	59,11%
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 558 466	-154 100	-3 712 566	-2 436 472	34,37%	65,63%
AVUSTUKSET	-2 088 700	86 200	-2 002 500	-1 250 798	37,54%	62,46%
MUUT TOIMINTAKULUT	-7 501 094	256 584	-7 244 510	-4 867 687	32,81%	67,19%
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-49 731 200	-56 038	-49 787 238	-32 105 716	35,51%	64,49%
TOIMINTAKATE	-29 686 624	-1 071 630	-30 758 254	-20 233 625	34,22%	65,78%
VEROTULOT	24 500 000	650 000	25 150 000	18 253 529	-27,42%	72,58%
VALTIONOSUUEDET	9 300 000	1 635 000	10 935 000	7 299 632	-33,25%	66,75%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
KORKOTUOTOT	0	0	0	1 474		
MUUT RAHOITUSTUOTOT	316 000	0	316 000	356 860	12,93%	112,93%
KORKOKULUT	-520 000	0	-520 000	-211 295	59,37%	40,63%
MUUT RAHOITUSKULUT	-5 000	0	-5 000	-137	97,26%	2,74%
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	-209 000	0	-209 000	146 902	170,29%	-70,29%
VUOSIKATE	3 904 376	1 213 370	5 117 746	5 466 439	6,81%	106,81%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET						
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-4 001 903	0	-4 001 903	-2 691 886	32,73%	67,27%
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-4 001 903	0	-4 001 903	-2 691 886	32,73%	67,27%
TILIKAUDEN TULOS	-97 527	1 213 370	1 115 843	2 774 553	148,65%	248,65%
POISTOERON MUUTOS	119 184	0	119 184	79 347	-33,42%	66,58%
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	21 657	1 213 370	1 235 027	2 853 900	131,08%	231,08%

Kuntakonsernin sitovat tavoitteet

Kuntakonsernin toiminnalliset kokonaistavoitteet 2023

Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet:

Tavoite	Tavoitearvo	Seuranta
1. Laajan hyvinvointikertomuksen toimenpiteet		
Lapsivaikutusten arviointi on osa kunnan toimintamallia.	Lapsivaikutusten arvioinnista on kirjatut toimintaohjeet. Lapsivaikutusten arvioinnin koulutukset päättäjille ja työntekijöille. Koulutusten lukumäärä (tavoite 5 kpl), koulutusten osallistujat (tavoite 100 hlö) Lapsivaikutusten koulutukset aloitetaan henkilöstölle ja luottamushenkilöille vuoden 2023 aikana ja jatketaan vuonna 2024.	Lapsivaikutusten arvioinnin toimintaohjeet ovat valmistelussa. (Tavoitetta esitetään muutettavaksi.) Lapsivaikutusten arvioinnin koulutukset henkilöstölle ja luottamushenkilöille aloitetaan syksyllä 2023 ja jatkuvat vuonna 2024.
2. Kestävän kehityksen edistäminen		
Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS) liittyminen	Sopimusta varten tarvittava dokumentaatio on valmis 30.4.2023 mennessä ja kunta hyväksytään kunta-alan energiatehokkuussopimukseen	Dokumentaatio valmistunut ja liittymislomake on lähetetty Energiavirastolle ja kunta on hyväksytty KETSiin.
Globaalikasvatussuunnitelmat	Jokaiselle koululle tehdään vuoden aikana oma globaalikasvatussuunnitelma	Valmis: Ylämylly, Viinijärvi ja Mattisenlahti Kesken: Liperi, Salokylä ja Honkalampi
Vihreän rahoituksen energiasäästöhankeet	Vuoden aikana vaihdetaan vähintään yhden katualueen ja yhden liikunta-alueen valaistus ledeihin.	Katualueen valaistusurakka valmistuu lokakuussa
3. Elinkeinoelämän toimintaedellytysten vahvistaminen		
Kauniskankaan (Välikangas) uuden yritysalueen kehittäminen	Kunnallistekniikan rakentamisen aloittaminen Alueen kunnallistekniikan suunnittelukilpailutuksen valmistelu vuoden 2023 aikana. Alueen markkinoinnin käynnistäminen	(Tavoitetta esitetään muutettavaksi.) Rahoitusmahdollisuuksia selvitetty. Rakentaminen aikaisintaan 2024. Markkinointi yhteistyössä Lipertekin kanssa

4. Henkilöstö		
Työntajakuvan aktiivinen mittaaminen	<p>Työhyvinvointikyselyn uusiminen vuonna 2023 (aiemmin kahden vuoden välein)</p> <p>Tulosten hyödyntäminen työhyvinvoinnin kehittämiseksi</p> <p><i>Suosittelisitko työpaikkaa ystävällesi -</i> kysymyksen kyllä-vastausten osuus 2018: 61 % 2020: 72 % 2022: 74 % 2023: 75 % (kolme neljästä)</p>	Toteutetaan syksyllä
5. Talouden tasapaino		
Taseeseen ei kerry kattamatonta alijäämää	Talouden seurannan koulutusten järjestäminen esihenkilöille ja taloustietoisuuden lisääminen työyksiköissä	<p>Esihenkilöille sekä laskujen asiatarkastajille ja hyväksyjille järjestettiin keväällä koulutusta.</p> <p>Taloustilannetta on käyty läpi esihenkilöiden aamukahveilla.</p> <p>Syksyllä koulutusta hankinnoista ja talousraporteista.</p> <p>Vuoden 2023 ennakoidaan toteutuvan ylijäämäisenä, eli taseeseen ei kerry kattamatonta alijäämää.</p>

1.5. Henkilöstö

Koko kunnan henkilöstöä koskevat tavoitteet ovat

Tavoite	Tavoitearvo	Toimenpide	Seuranta
Positiivista työnantaja kuvaa vahvistetaan.	Työhyvinvointikyselyn tulos: Suosittelisitko työpaikkaa ystävällesi? (2018:61 %, 2020: 72 %, 2022:74 %) <p>TA2023: 75 %</p>	<p>Yhdenvertainen kohtelu kaikille henkilöstön jäsenille yhteisten ohjeistusten ja sovittujen toimintatapojen mukaisesti.</p> <p>Tiedottaminen sisäisen Lintran avulla on ajantasaista ja informatiivista sekä henkilöstöä tuetaan sen käyttöön.</p> <p>Anonyymirekrytoinnin käytön vahvistaminen siihen soveltuvissa rekrytoinneissa.</p> <p>Kehittämisen pohjaksi kerätään tietoa kyselytutkimuksien avulla.</p> <p>Mahdollistetaan sisäiset urapolut ja työkykytilanteissa uudelleen sijoittuminen työkyvyn mukaisesti koko organisaation tuottama toiminta huomioiden.</p>	<p>Henkilöstöohjeiden päivittäminen on ajantasaista ja järjestelmällistä.</p> <p>Lintran käyttöä on mahdollistettu ja digitaitoja vahvistetaan. Tietoa päivitetään ajantasaisesti.</p> <p>Anonyymirekrytointi on käytössä siihen soveltuvissa rekrytoinneissa.</p> <p>Henkilöstökyselyinä työterveyshuollonkysely, lähtökysely ja työhyvinvointikysely toteuttaminen 12/23.</p> <p>Poikkihallinnollisuus, osaamisen varmistaminen sekä motivaatio ohjaavat urapolkujen mahdollistamista. Työkykyarvioin ja yhteistyön avulla mahdollistuvat uudelleen sijoittuminen ja työuran jatkuminen.</p>
Huolehditaan riittävän henkilöressurin riittävydestä.	Työhyvinvointikyselyn tulos: Minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehtyä kysymykseen parannus eri mieltä vastanneiden osalta (2018:38 %, 2020:29 %, 2022:27 %)	<p>Eläköitymisiin ja osaamisen varmistamiseen varaudutaan henkilöstösuunnittelun avulla.</p> <p>Henkilöstösuunnitelma on ennakoiva ja ajantasainen.</p>	Henkilöstösuunnitelma ohjaa henkilöstön määrän ja rakenteen kehittymistä sekä sen avulla osaamisen varmistaminen on ennakoivaa ja varaudumme eläköitymisiin.

	TA2023: 25 %	Vuosilomasuunnittelu on suunnitelmallista ja varahenkilöjärjestelmät ovat kunnossa kaikilla osa-alueilla	Vuosilomasuunnittelun pohjana on toiminnan ja varahenkilöjärjestelmän varmistaminen.
Työtapaturmien määrää vähennetään ja työturvallisuuden kehittäminen on organisaation yhteinen tavoitetilä.	Työtapaturmista johtuvat sairauspoissaolot ovat pienemmät kuin aikaisemmin (2020: 856 kpv, 2021: 696 kpv) TA2023: alle 600 kpv	Työsuojelurakenteiden kehittäminen, tapaturmien sekä läheltä piti tilanteiden analysointi ja ennaltaehkäisy. Uuden riskienarvioinnin- ja työturvallisuusilmoitus ohjelmiston käyttöönotto vuoden 2023 aikana.	Työsuojelun yhteistoiminnan avulla vahvistetaan työturvallisuutta ja vaikutetaan työn terveellisyteen. Ohjelmistohankinta syksyllä 2023.

2. KÄYTTÖTALOUS- JA TULOSLASKELMAOSA

2.1. Keskushallintopalvelut

Keskushallintopalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide	Toteuma
Kunnanhallitus		
Hallitustyöskentelyn itsearviointi	Arvioinnin toteutus hallituskauden päätteeksi	Toteutettiin toukokuussa
Kuntastrategian puolivälin arviointi	Kuntastrategian ensimmäisen kahden vuoden toteumien koostaminen ja väliarviointi Tarvittaessa kuntastrategian päivitys syksyllä 2023	Talous- ja strategiaryhmä nimetty ja väliarviointi on ryhmän toimeksiantona Syyskuun valtuustoseminaari ja lokakuun valtuusto
Viestintään ja Liperin positiiviseen näkyvyyteen panostaminen	Viestintäkoulutuksen järjestäminen luottamushenkilöille ja henkilöstölle	Ulkoisen viestintäkoulutus toteutettiin maaliskuussa valtuustolle Esihenkilöiden aamukahveilla sisäistä viestintäkoulutusta
Kumppanuuksien vahvistaminen, toimintaosallisuus	Yhteistyösopimukset eri toimijoiden kanssa	Yhteistyösopimukset käsiteltiin helmikuussa kunnanhallituksessa
Elinkeino toiminnan edistäminen	Business Joensuun palvelupaketteja käyttää vähintään 40 liperiläistä yritystä	42 yritystä tammi-elokuussa 2023
Alueellinen yhteistyö		
Poikkihallinnollisen hyvinvointityön edistäminen	Varmistetaan uusien yhteistyömuotojen toimivuus paikallisesti hyvinvointialueen aloittaessa varsinaisen toimintansa	Hyvinvointityöryhmän nimeämispäätös on päivitetty. Liperin kunta on osaltaan käsitellyt hyvinvointialueen yhdyspintatyötä koskevan sopimuksen
Hallinto		
Riskienhallinnan parantaminen	Riskienhallinnan ohjeistuksen ja vuosikellon sekä riskien arvioinnin vieminen osaksi yksiköiden toimintaa	Syksyllä 2023
Taloustietoisuuden parantaminen ja talouden seurannan tehostaminen	Henkilöstön talous- ja hankintakoulutukset (vähintään 4 kpl)	Talousarvion täytäntöönpano-ohjeesta järjestetty

		kolme samansisältöistä koulutusta Syksyllä hankinta- ja talouskoulutusta
Kuntalaisten päätösosallisuus	Eduskuntavaalit 2023	Vaalit toteutettu
Liperin 150-juhlavuoden valmistelujen aloitus	Juhlavuoden ilme, tapahtumat, ystävyyskunnat	Suunnittelu aloitettu
Toimintaosallisuus	Vapputapahtuma, Liplatus, Leipäpäivä, kuntalaisten jouluruokailu	Vapputapahtuma ja Liplatus toteutuivat suunnitellusti, muut valmistelussa
	Henkilöstöjuhla 11/2023	Peruttu talouden tasapainottamistoimenpiteenä
Kunnan valmiussuunnittelu	Valmiussuunnitelmien päivitys	Valmistelussa, syksyllä ITÄ2023-harjoitus
Digimentoritoiminnan laajentaminen koko kuntaa koskeväksi	Haetaan alkuvuodesta vapaaehtoisia digimentoreita ja tarjotaan heille koulutusta ja tukea verkostoitumiseen Hyödynnetään kuntien yhteistä Vahva osaaminen osaksi arkeamme -hanketta	Digimentoritoiminta käynnistetty, digimentoreita kahdeksan. Hankkeessa järjestetty useampia tapaamisia ja koulutuksia. Lisäksi hanke on tarjonnut henkilöstölle digiohjausta ja työyksiköille digiklinikoita. Hanke toteutti digikartoituksen lähtötilanteesta kehittämistyön pohjaksi. Digityön ohjeistus tulossa syksyllä.
Maaseutupalvelut		
Valkuaiskasvituotannon kehittäminen	Kehittämishanke Mittari: Viljelypinta-alan kehitys	Seuranta vuositasolla
Avomaanvihannesviljelyn kehittäminen	Kehittämishanke Mittari: Tuottajien lukumäärän kasvu 5 kpl/vuosi	Seuranta vuositasolla
Uuden ohjelmakauden 23-27 käynnistäminen	Koulutus/tiedottaminen Mittari: Toimintojen käynnistyminen ja toteutuminen	Seuranta vuositasolla
Viljaketjun kehittäminen	Kehittämishanke/konsultointi Mittari: Toimiva alkutuotanto, logistiikka, jalostus ja jatkojalostus sekä markkinointi	Seuranta vuositasolla

Elinkeino toiminnan ja alueellisen yhteistyön määrärahavaraukset:

Toiminto	TP2022	TA2023	8/2023
Elinkeinopalvelut			
Business Joensuu	95 952 €	100 000 €	103 843 €
Lipertek Oy	250 000 €	280 000 €	167 755 €
Karelia Expert	23 005 €	24 000 €	23 349 €
Alueellinen yhteistyö			
Ympäristöterveydenhuolto	402 833 €	400 000 €	266 390 €
Maakuntaliitto	285 351 €	290 000 €	192 044 €
Kuntaliitto	37 851 €	30 000 €	26 490 €
Joukkoliikenne	474 426 €	540 000 €	219 468 €
Osuus verotuskustannuksiin	251 011 €	125 000 €	60 463 €

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023*	Toteuma
BJOE:n palveluiden piirissä olevat kasvuyrittäjät			40 kpl	42 kpl
Työmarkkinatuen kuntaosuus €/kk keskimäärin	100 167 €	88 955 €	91 666 €	84 199 €
Työmarkkinatuen kuntaosuuden piirissä henkilöitä keskimäärin	228 hlöä	196 hlöä	190 hlöä	172 hlöä
Palkkatuella palkattuja henkilöitä	57	68	70	41
Myönnetyt kuntalisät (hlöä)			20 hlöä	13 hlöä
Vaikuttavuus-% (sijoittumiset aktivoinnin jälkeen)			50 %	Vaikuttavuus ja seuranta vaihtelee asiakasryhmittäin, mutta keskiarvo on luokkaa 51 %.
TYP-asiakkuudet	52	57	60 hlöä	43 hlöä
Aktivointiaste	27,8 %	31,8 %	40 %	29,2
Kesätyöllistämiseen tarjottava tuki (150 €/hlö) yhteensä nuorelle	kolme ikäluokkaa (150 €/hlö), tukia maksettu 53 henkilöstä	Tarjolla olleista 92:sta kunnan kesätyöpaikasta täyttyi 63 kpl ja kesäsetelitukea maksettiin 70:lle ulkopuoliselle kesätyöllistäjälle	Yhteensä n. 470 seteliä 2006-2008 syntyneille (150 €/hlö).	Seteleitä jaettiin 350 kpl. Kunta tarjosi alun perin 74 kesätyöpaikkaa. Lisämyönnön jälkeen täytettyjä paikkoja oli kaikkiaan 82 kpl. Sosiaalisen kiintiön kautta ei palkkauksia. (ajalla 1-8/2023)

tukea hakeneet maatilat	1948 kpl		1966 kpl (239 kpl)	Seuranta vuositasolla
maksetut suorat tulotuet	63,28 M/e		65,1 M/e (9,4 M€)	Seuranta vuositasolla
SPV:t	35 kpl		22 kpl (2 kpl)	Seuranta vuositasolla
tuotettu maitomäärä	112,4 Mltr		110 Mltr (13 Mltr)	Seuranta vuositasolla
tilojen saamat investointituet	5,87 M/e		4,3 M/e (1 M€)	Seuranta vuositasolla
pienyrittysten saamat inv.tuet	5,95 M/e		4,2 M/e (0,5 Me)	Seuranta vuositasolla
uudet leader-hankkeet	87 kpl		60 kpl (6 kpl)	Seuranta vuositasolla
uudet EMR-rahoitetut yritykset	40 kpl		42 kpl (10 kpl)	Seuranta vuositasolla
uudet EMR-rahoitetut työpaikat	214 kpl		68 kpl (15 kpl)	Seuranta vuositasolla
kehittämishankkeet alueella	14 kpl		10 kpl (10 kpl)	Seuranta vuositasolla

*) Maaseutupalveluiden suoritteet koko maakunnan kattavalta yhteistoiminta-alueelta, suluissa Liperin tavoiteluvut

Keskushallintopalveluiden tuloarviot ja määrärahat

1000 euroa	TP 2021	TP 2022	TA 2023M	1-8/2023	Toteuma%	Muutosesitys
Kunnanhallitus						
Tulot	80	71	72	47	65,2	
Menot	-889	-1 029	-1079	-728	67,4	
Toimintakate	-810	-958	-1 007	-681	67,6	
Alueellinen yhteistyö						
Tulot	0	0	0	0		
Menot	-45 189	-49 842	-1 395	-758	54,3	
Toimintakate	-45 189	-49 842	-1 395	-758	54,3	
Hallinto						
Tulot	1 745	1 980	2 037	1 111	54,6	
Menot	-4 152	-4 197	-4 588	-2 768	60,3	15
Toimintakate	-2 407	-2 217	-2 551	-1 657	65,0	15
Maaseutupalvelut						
Tulot	3 746	3 890	864	555	64,5	
Menot	-3 815	-4 098	-1 100	-602	54,7	
Toimintakate	-69	-208	-239	-47	19,6	
KESKUSHALLINTOPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	5 571	5 942	2 971	1 713	57,7	
Menot	-54 045	-59 166	-8 162	-4 856	59,5	15
Toimintakate	-48 474	-53 224	-5 192	-3 142	60,5	15

Hyvinvointipalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide	Seuranta
Hyvinvoinnin hallinto		
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuus on selkeä.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen määrärahojen hallinnointi siirretään hyvinvointipalveluihin, € Hyte- tiimin toiminta on suunniteltu ja vakiintunut. Kokoontumiset tavoite 6 kpl /v	Muutos tapahtunut 1.1.2023, yhteensä noin 55 000 euroa määrärahoja siirretty kunnanhallituksen alta hyvinvointipalveluihin. Hyte- tiimi kokoontunut 5 kertaa.
Kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyömuodot toimivat hyvin.	Uudistunut hyvinvointiryhmä aloittaa toiminnan poikkihallinnollisena ja monialaisena toimijana. Kokoontumiset 4 kpl/vuosi Kunnan ja hyvinvointialueen väliset neuvottelut käynnistyvät, Toimintatavat kirjattu kyllä/ei toteutuneet neuvottelut 1 kpl/vuosi	Uudistunut hyvinvointiryhmä aloittanut toiminnan. Kokouksia ollut kolme. Kunnan ja hyvinvointialueen neuvottelut edelleen valmisteluvaiheessa. Yhteistyösopimusta on hyväksytty keväällä ja tarkennetut toimintatavat ovat suunnittelussa.
Lapsivaikutusten arviointi on osa kunnan toimintamallia.	Lapsivaikutusten arvioinnista on kirjatut toimintaohjeet. Lapsivaikutusten arvioinnin koulutukset päättäjille ja virkamiehille. Koulutusten lukumäärä 5 kpl, koulutusten osallistujat 100 hlöä	Lapsivaikutusten arvioinnin toimintaohjeet ovat valmistelussa. Lapsivaikutusten arvioinnin koulutukset henkilöstölle ja luottamushenkilöille aloitetaan syksyllä 2023 ja jatkuvat vuonna 2024. Tavoitetta esitetään muutettavaksi.
Ikäystävällisyys näkyy päätöksenteossa ja toiminnassa	Ikäystävällisyyden ohjelma valmistuu vuoden loppuun mennessä.	Ikäystävällisyyden ohjelman laatiminen on käynnissä.
Perusopetus		
Oppilaiden äidinkielen taidot paranevat	Lukuseula-menetelmällä kartoitetaan oppilaiden lukemisen ja kirjoittamisen tasoa kaikilla kouluilla. Tehdyt kartoitukset 300 kpl. Lukudiplomin suorittaminen otetaan	Lukuseula on kokeilu käytössä. Lukuvuoden aikana tehtyjä kartoituksia 715 kpl. Lukuseula-arviointeja ei jatketa lukuvuonna 2023–2024 ohjelmiston sopivuuden haasteiden ja hinnan takia.

	<p>käyttöön kaikissa kouluissa. Suoritetut lukudiplomit 40 % oppilaista</p> <p>Kouluissa otetaan käyttöön jokin lukemista kannustava keino tai useampi. Kirjataan keinot kouluittain käyttötalousuunnitelmaan ja arvioidaan toteutumista tilinpäätöksen yhteydessä.</p>	<p>Lukudiplomien määrästä ei ole saatavilla kokonaismäärää.</p> <p>Lukudiplomi on käytössä Ylämyllyn koulun 1–6 luokilla ja Viinijärvellä osittain. Muilla kouluilla diplomien käyttöä kokeillaan syksyllä. Lukutaidon edistämiseen on kaikilla kouluilla suunniteltu keinoja, jotka kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan.</p>
<p>Kouluyhteisössä arki on vakaata, joustavaa ja turvallista.</p>	<p>Koulujen sähköiset pelastussuunnitelmat on ajantasaiset ja käytössä.</p> <p>Tunnetaitojen ja positiivisen pedagogiikan koulutusta tarjotaan henkilöstölle. Järjestetyt koulutukset 2 kpl, koulutuksiin osallistuneiden määrä 100 hlöä</p> <p>Aikuisten välinen tiedonkulku etenkin nivelvaiheissa on suunniteltua ja säännöllistä. Nivelvaiheen toimintatavat on kirjattu kouluittain lukuvuosisuunnitelmiin</p> <p>Avekki-koulutukset henkilöstölle, koulutuksiin osallistuneet 20 hlöä/vuosi</p> <p>Oppilaiden osallisuutta lisätään, oppilaskunnan edustajien ja koulun johdon yhteiset tapaamiset 4 kpl/lukuvuosi/koulu</p> <p>Kuntatasoinen oppilaskuntien puheenjohtajiston ja vastuuopettajien yhteinen kokoontuminen kerran vuodessa.</p>	<p>Kaikilla kouluilla on sähköinen pelastussuunnitelma.</p> <p>Koulutusten hankinta siirretään myöhempään ajankohtaan talouden tasapainottamisen toimenä. Tavoite esitetään poistettavaksi.</p> <p>Nivelvaiheiden toimintatavat kirjataan syksyllä lukuvuosisuunnitelmiin 23–24 suunnitelmiin.</p> <p>Avekki-koulutusta ei vielä ole järjestetty.</p> <p>Tapaamisen toteutuneet keväällä jokaisella koululla vaihtelevilla määrillä.</p> <p>Kuntatapaaminen toteutetaan syksyllä 2023 marraskuussa.</p>
<p>Varhaiskasvatus</p>		
<p>Päiväkotien, perhepäivähoidon ja esiopetuksen viestintä on suunnitelmallista ja monikanavaista.</p>	<p>Jokainen yksikkö laatii viestintäsuunnitelman ja määrittelee viestintäkanavat.</p>	<p>Päiväkotien ja esiopetuksen suunnitelmien laadinta on käynnissä.</p> <p>Perhepäivähoidossa suunnitelman tekoa ei ole vielä aloitettu.</p>

Inklusio toteutuu tasapuolisesti kaikissa yksiköissä.	Inklusion toteutumisen arviointi tehdään kaikissa ryhmissä ja sen perusteella laaditaan kehittämissuunnitelma.	Inklusion arvioinnit ja kehittämissuunnitelmat eivät vielä ole valmiit.
Toiminnan suunnittelussa näkyy lasten varhaiskasvatussuunnitelmista nousseet tavoitteet ja lasten mielenkiinnon sekä kiinnostuksenkohteet.	Lapsiryhmien toimintasuunnitelmiin on kirjattu lasten varhaiskasvatussuunnitelmien tavoitteet ja osallistavilla menetelmillä, kuten LEGO® Serious Play® menetelmällä saadut lasten mielenkiinnon kohteet ja heitä motivoiva toiminta.	Perhepäivähoidossa Lego Serious Play menetelmäkoulutusta ei ole järjestetty, joten vasun tavoitteet nostetaan esiin muulla tavoin. LEGO Serious Playn käyttöä arvioidaan toimintakauden aikana. Päiväkodeissa ja esiopetuksessa kirjaukset ryhmien toimintasuunnitelmiin on osittain toteutuneet.
Dialogin hallinta on onnistuneen pedagogisen johtajuuden keskeisin indikaattori.	Dialogisuuden kehittäminen varhaiskasvatuksen vastaavien pedagogisessa johtamisessa. Henkilökunta arvioi dialogisuuden toteutumista vuorovaikutuksessa ennen vastaavien ohjausta ja valmennusta sekä sen jälkeen.	Henkilökunnan toteuttamia arviointeja ei ole vielä tehty. Vastaavat ovat aloittaneet omien johtamisen kehittymissuunnitelmien tekemisen.
Opettajajohtajuus toteutuu varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.	Varhaiskasvatuksen opettajat itsearvioivat opettajajohtajuutta minäpystyyden kautta. Opettaja ja pedagoginen johtaja kehittävät arvioinnin perusteella jaettua pedagogista johtajuutta.	Opettajien itsearvioinnit toteutetaan syksyllä.
Opinto ja vapaa-aika		
Liikkumisohjelman ja liikuntapakkasuunnitelman toteuttaminen aloitetaan	Työ liikuntapalvelujen keskeisten kehittämiskohteiden edistämiseksi aloitetaan suunnitelman mukaisesti. Liikuntapaikkasuunnitelman mukaista liikuntapaikkojen kehittämis- ja ylläpitotyötä tehdään yhdessä elinympäristöpalvelujen kanssa.	Työ käynnistynyt.
Nuoriso-ohjelma valmistuu vuoden loppuun mennessä	Vuoden aikana tehdään nuoria ja nuorten kanssa toimivia osallistava nuoriso-ohjelma. Ohjelmaan kirjataan keskeiset kehittämiskohteet kunnallisen nuorisotyön edistämiseksi.	Nuoriso-ohjelman laatiminen käynnissä.
Kulttuuriohjelman tekeminen aloitetaan	Vuoden aikana aloitetaan kulttuuriohjelman tekeminen. Ohjelmaan kirjataan keskeiset kehittämiskohteet kunnallisen kulttuurityön edistämiseksi.	Opinnäytetyön tekijä haetaan työn käynnistämiseksi. Työ ei vielä ole käynnistynyt.
Tilavarausjärjestelmä otetaan käyttöön	Liikuntatilojen ja muiden kunnan kautta varattavien tilojen tilavarausjärjestelmä otetaan käyttöön.	Sähköinen tilavarausjärjestelmä on aktiivisessa käytössä

	Tilavarausjärjestelmästä viestitään aktiivisesti ja säännöllisesti kuntalaisille.	tilavarausten tekemisessä.
--	---	----------------------------

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteuma arvioidaan 31.12.
Ulkopuolinen hankerahoitus	536 147 €	639 093 €	752 892 €	
Oppilasmäärä 20.9. 1.–9. lk	1 388	1 368	1 368	
Esioppilaiden määrä 20.9	139	139/41	141/41 + 3	
Varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä 31.12.	577	559	580	
Kotikuntakorvauslasten määrä e-9	121	131	135	
Kuljetusoppilaiden määrä e-9	609	629	629	
Perusopetus koulutoiminnan hinta/oppilas	-	9 042 €	9 514 €	
Vapaa-aikapalvelut euroa/asukas/vuosi (oma toiminta) *	102,74 €	115,30 €	125,38 €	
Seutuopiston nettomenot €/as	10,12 €	13,34 €	12,54 €	
Musiikkiopiston nettomenot €/as	7,33 €	7,86 €	9,17 €	
Seutukirjaston nettomenot €/as	50,38 €	50,44 €	50,84 €	

* ei sisällä seutuopisto, seutukirjaston eikä musiikkiopiston maksuosuuksia

Hyvinvointipalveluiden tuloarviot ja määrärahat

1000 euroa	TP 2021	TP 2022	TA 2023M	1–8/2023	Toteuma%	Muutosesitys
Hyvinvoinnin hallinto						
Tulot	543	651	760	668	87,9	
Menot	-805	-966	-1 143	-713	62,4	
Toimintakate	-263	-315	-383	-45	11,8	
Perusopetus						
Tulot	166	569	1 275	788	61,8	
Menot	-14 495	-15 714	-17 370	-11 446	65,9	
Toimintakate	-14 328	-15 145	-16 095	-10 658	66,2	
Valtionosuudet			618	412	66,7	
Vuosikate			-15 477	-10 247	66,2	
Varhaiskasvatus						
Tulot	498	541	357	223	62,4	
Menot	-8 144	-8 544	-9 046	-6 108	67,5	
Toimintakate	-7 465	-8 003	-8 689	-5 885	67,7	
Opinto ja vapaa-aika						
Tulot	67	85	74	55	74,5	
Menot	-2 110	-2 320	-2 477	-1 613	65,1	
Toimintakate	-2 043	-2 235	-2 403	-1 558	64,8	
HYVINVOINTIPALVELUT YHTEENSÄ						
Tulot	1 275	1 846	2 466	1 734	70,3	
Menot	-25 554	-27 544	-30 036	-19 881	66,2	
Toimintakate	-24 279	-25 698	-27 570	-18 148	65,8	
Valtionosuudet			618	412	66,7	
Vuosikate			-26 952	-17 736	65,8	

2.2. Elinympäristöpalvelut

Palvelualuejohtajan katsaus 30.8.2023

Yleisesti:

- Elinympäristöpalveluissa on saatu vietyä pääosin kaikki käyttösuunnitelmassa vuodelle 2023 ohjelmoidut hankkeet ja työt aikataulun mukaisesti. Kaikkea työtä on ohjannut talouskatsaus 1 jälkeen edelleen talouden tarkkailu ja seuranta sekä tehostettu sisäinen valvonta.

Henkilöstö:

- Ruokapalveluissa on rekrytoitu henkilöstöä vapautuneille vakansseille
- Hallintosihteerin tehtävän rekrytointi on aloitettu.

Strategisten hankkeiden eteneminen:

- Joensuun seudun yleiskaavatoimikunta ja suunnittelutyöryhmät perustettu ja ryhmiin on nimetty kunnan poliittiset edustajat sekä suunnitteluryhmän edustajat. Varsinainen työ käynnistyy syksyn aikana.
- Liperin kunnan maankäytön toteuttamisohjelma hyväksyttiin valtuustossa 29.5.2023
- Kirkkolahden hanke ja palvelurakennus valmistui heinäkuussa.
- Korpivaaran tuulivoima-alueen yleiskaavoitus ja sen kanssa yhteishankkeena vietävä YVA-selvitys ovat edenneet pääosin aikataulun mukaisesti ja aineisto oli nähtävillä 12.04.2023 - 31.05.2023
- Viinijärven keskustan kehittämishanke on edennyt kesän ja alkusyksyn aikana pääosin tavoiteaikataulun mukaan.
- Vt9 tiehankkeen osalta laadittiin kesän aikana tiesuunnitelmaan lisätyönä toimenpidetarkastelu, jotta Honkalammen eritasoliittymä saadaan toimimaan paremmin myös mahdollista tulevaa maankäyttöä ajatellen. Tiesuunnitelma viimeistellään valitun vaihtoehdon pohjalta valmiiksi loppusyksystä 2023 ja alkuvuodesta 2024, minkä jälkeen se lähtee hyväksymiskäsittelyyn.

Kaavahankkeiden eteneminen:

- Välikankaan asemakaavan muutos ja laajennus 2 osalta on jatkettu alueen maanomistajan kanssa maankäyttösopimusneuvotteluja.
- Myllyn alueen asemakaavaehdotus ja kaavaan liittyvä maankäyttösopimus on hyväksytty valtuustossa 28.8.2023.
- Pyhäselkä – Telmonsella osayleiskaavan muutostyö on edennyt aikataulun mukaisesti.
- Pärnän asemakaavatyön käynnistäminen on hieman viivästänyt ja alun perin konsulttityönä ajateltu kaavatyö tullaan toteuttamaan myös pääosin omana työnä.
- Liperin kirkonkylän lämpövoimala-asemakaavatyötä on viety pääosin omana työnä eteenpäin aikataulun mukaisesti.
- Alkuvuoden aikana on valmisteltu ja käsitelty 14 poikkeamista.

Rakennushankkeiden eteneminen:

- Viinijärven koulukeskuksen toteutussuunnittelu käynnistyi toukokuussa ja on edennyt aikataulun mukaisesti kesän aikana.

Infrahankkeiden eteneminen:

- Traficomien avustuksen saanut kävelyn- ja pyöräilyn edistämishankkeena toteutettava Jyrin pohjoisosaan uusi kevyenliikenteenväylähanke on edennyt kevään ja kesän aikana aikataulun mukaisesti ja valmistuu syyskuussa.
- Liperin vanhojen katuvalojen vuoden 2023 uusimisurakka on edennyt kesän aikana aikataulun mukaisesti ja valmistuu lokakuussa.
- Traficomien avustuksen saanut Liperin kirkonkylän Keskustien suunnittelu on edennyt aikataulun mukaisesti.
- Joensuun seudun pyöräliikenteen viitoituksen rakennussuunnitelman toteutussuunnittelu on edennyt aikataulun mukaisesti, ja hankkelle on haettu elokuussa Traficomien avustusta.
- Pärnävaaran urheilualueen ensilumen vedenottoiminnalle on laadittu alkukesästä tarkkailuohjelma, ja ELY keskus on hyväksynyt sen elokuussa.
- Myllyn alueen kunnallistekniset suunnitelmat hyväksyttiin elinympäristölautakunnassa 6.6. ja urakkakilpailutus on tarkoitus toteuttaa syksyn aikana.

Liikuntapaikat- ja vapaa-ajan alueet:

- Latuverkoston selvitystyö on edennyt pääosin aikataulun mukaisesti. Työhön sisältyy mm. latuverkoston sopimusten laadinta, opastussuunnitelma laadinta, uusien reitistöjen suunnittelu sekä opastuksen ja latuverkostomuutostöiden toteuttaminen maastossa.
- Liperin kunnan hoitovastuulla olevan latuverkon kilpailutus pidettiin keväällä ja uudeksi toimijaksi saatiin Krakenia Oy.

Vesilaitoksen tilanne / hankkeiden eteneminen:

- Ylämyllyn uuden vedenottamon toteutusurakka käynnistyi toukokuussa ja on edennyt pääosin aikataulun mukaisesti ja valmistuu kesäkuussa 2024 mennessä.
- Kirkkolahden vesijohtolinjan uusimissuunnitelmat ovat AVI:n käsittelyssä.
- Liperin vesihuollon korjausvelkaselvitys ja korjausohjelma valmistuivat toukokuun aikana.
- Kiiesvaaran vedenottamon toteutussuunnittelun aloitus on siirretty vuoden 2024 puolelle.
- Uuden asiakashallintajärjestelmän käyttöönotto käynnistynyt elokuussa.

Ympäristö- ja rakennusvalvonnan tilanne:

- Rakennusvalvonnassa on vuoden aikana jalkautettu sähköisen asiointipalvelun Lupapiste-toiminta osaksi normaalia arkea.

Elinympäristöpalveluiden toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2023

Tavoite	Toimenpide	Toteuma 30.8
<i>Elinympäristön hallinto- ja tukipalvelut</i>		
Kunnan kiinteistöjen toiminnallistaloudellinen tarkastelu ja selvitys osana kunnan elin- ja vetovoimaa.	Selvitetään kunnan keskeisten kiinteistöjen osalla niiden pitkäntähtäimen suunnitelmat (PTS) osana kunnan elin- ja vetovoimaa sekä kestäväää taloutta.	Ei toimenpiteitä
Edistetään kunnan kiinteistöjen energiatehokkuutta.	Laaditaan kunta-alan energia tehokkuussopimuksen toimenpiteet ja tavoitteet 30.4.2023 mennessä.	KETS toimenpiteet valmistuneet ja toimitettu energiavirastolle. Toimenpiteet ja tavoitteet otettu osaksi operatiivista toimintaa.
Panostetaan Liperin näkyvyyteen ja houkuttelevuuteen asuin- ja yrittäjyyskuntana.	Jatketaan edelleen suunnitelmallista työtä positiivisen näkyvyyden edistämiseksi. Laaditaan viestintäsuunnitelma.	On toteutettu tonttimarkkinointikampanja alkuvuodesta.
<i>Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut</i>		
Ilmastolain velvoitteiden täyttäminen.	Mahdollisen ilmastosuunnitelman teko (katsotaan miltä osin kestävän kehityksen ohjelma täyttää vaatimukset) ja seurannan ja raportoinnin suunnittelu. Hinku-kuntavelvoite vuoden 2024 loppuun mennessä.	Kestävän kehityksen ohjelma täyttää ilmastolain vaatimukset Pohjois-Karjalan Maakuntaliiton mukaan. Seuranta etenee kunnan toiminnan syklissä.
Kestävän kehityksen ohjelman jalkauttaminen.	Ohjelman ottaminen osaksi kunnan eri osa-alueiden toimintoja.	Kukin vastuutahoillaan. Elinympäristöpalveluissa etenkin energiansäästötoimenpiteet ovat jatkuvana osana kunnan normaalia toimintaa.
Rakennusvalvonnassa sähköisen asiointipalvelun käyttöönotto.	Ohjelmistotoimittajan kanssa sopimuksen tekeminen ja viestintä uudesta palvelusta.	Sopimus tehty ja palvelusta viestitetty, sähköinen asiointipalvelu käyttöönotettu.
Maankaatopaikan toisen osion käyttöönotto.	Alueen raivaaminen puustosta ja tien tekeminen alueelle kesäkuun 2023 loppuun mennessä.	Talouden tasapainottamistoimenpiteenä alueen tekeminen siirretään tulevaisuuteen.
Uudistetun rakennusjärjestyksen käyttöönotto.	Uuden rakennusjärjestyksen soveltaminen ja siitä viestintä.	Rakennusjärjestyksen uudistaminen kesken.

		Lautakuntaan viedään päätettäväksi jatkotoimenpiteet.
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistukseen valmistautuminen.	Lainsäädännön vaatimien muutosten tunnistaminen ja kouluttautuminen.	Muutos tunnistettu. BIM-koulutus käyty. Suunniteltu ja käyty erilaisia koulutuksia.
Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut		
Strategisesti tärkeiden ja muiden kärkihankkeiden edistäminen.	Priorisoidaan strategisesti tärkeitä kaavoja ja maankäyttöön liittyviä hankkeita sekä	Priorisointi on toteutettu
Kärkihankkeiden edistäminen.	Jatketaan kärkihankkeiden ohjelmoitua työstämistä.	Hankkeet ovat edenneet ohjelmoidusti
Aktiivinen maanhankinta.	Tehdään aktiivista maanhankintaa strategisesti tärkeiden alueiden sekä kasvusuuntien osalla.	Maanhankinnan valmistelutyötä tehty ohjelmoidusti. Myllyn alueelta on ostettu yksi kiinteistö.
Kunnan veto- ja pitovoimaisuuden parantaminen.	Kaavoitetaan laadukkaita ja erilaisia asuinalueita sekä edistetään viihtyisän ja houkuttelevan elin- ja asuin- ja työpaikkaympäristön luomista.	Kesällä aloitettiin uuden Honkalammen ranta 1 asuinalueiden kaavatyö.
Monipuolinen asuin- ja elinkeinotonttitarjonta.	Edistetään käynnissä olevien ja uusien kaavahankkeiden ohjelmoitua etenemistä.	Välikangas 2 kaavaehdotusta viety eteenpäin ohjelmoidusti.
Infrapalvelut		
Kehitetään ja edistetään liikenne- ja katu ympäristöjen sekä muiden yleisten alueiden toiminnallisuutta, laatua, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.	<p>Selvitetään joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantamista ja osallistutaan vuonna 2025 alkavan paikallisliikennesopimuksen seudulliseen valmisteluun.</p> <p>Edistetään Liperin kunnan jalankulun ja pyöräilyn edistämishankkeita: Jyrin pohjoispuolisen alueen kevyen liikenteenväylän jatkaminen.</p> <p>Käynnistetään katu ympäristöjen ja muiden yleisten alueiden kehittämiselvityksen/toimenpideohjelman laatiminen.</p> <p>Jatketaan liikenneturvallisuuden edistämistyötä sekä kehittämis- ja rakentamishankkeita liikenneturvallisuustoimenpiteiden mukaisesti.</p>	<p>Tehty alustavaa valmistelutyötä.</p> <p>Jyrin pohjoisalueen kevyen liikenteenväylän urakka edennyt aikataulun mukaisesti.</p> <p>Ei toimenpiteitä</p> <p>Kievarintien suojatien turvallisuuden parantamisen suunnitelma tehty</p>

Parannetaan liikennealueiden energiatehokkuutta.	Toteutetaan energiansäästöhankeena vanhojen katuvalojen uusimista Led valoiksi. Alustava aikataulu: kirkonkylä 2023, Viinijärvi 2024, Ylämylly 2025	Edistyy ohjelmoidusti Vuoden 2023 energiansäästöhankeeseen urakka etenee aikataulun mukaisesti.
Vesihuoltolaitos		
Uuden vedenottamohankkeen kehittäminen.	Jatketaan hankkeen eteenpäin viemistä: maakauppa vedenottoalueen osalta, lupahakemus AVI:lle, kilpailutetaan yleissuunnitelman pohjalta toteutussuunnittelu ja aloitetaan sopimusten laadinta maanomistajien kanssa.	Kunta on käynnistänyt lunastusmenettelyn tarvittavan maa-alueen osalta, lupahakemuksen toimittaminen odottaa edelleen maanomistuskysymyksen ratkaisemista, toteutussuunnitelmaa ei vielä kilpailutettu eikä sopimusten laadintaa aloitettu.
Vedentuotannon laadun ja toimintavarmuuden varmistaminen.	Ohjelmoidaan laaditun korjausvelkaselvityksen pohjalta mm. verkostojen korjaustarpeet tuleville vuosille sekä käynnistetään muutostyöt/uudelleen rakentaminen Ylämyllyn vanhalla vedenottamolla.	Korjausvelkaselvitys ja korjausohjelma valmistuneet toukokuussa 2023 Ylämyllyn uuden vedenottamon urakoitsija valittiin keväällä. Rakennustyöt käynnistyvät heinäkuussa ja ovat edenneet aikataulun mukaisesti.
Uuden asiakashallintajärjestelmän käyttöönotto.	Hankintatoimen kilpailutuksen myötä varaudutaan toiminnassa uuden ohjelman käyttöönottoon.	Aloituskokous toimittajan, Vesitieto Oy, kanssa pidetty 24.8. ja ohjausryhmän kokous 30.8.

Toimintaa kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TP 2022	TA2023	Toteuma 30.8
Kunnan kiinteistöjen määrä (m2)	63 388 m ²	65 049 m ²	66 919 m ²	66 919 m ²
Kunnan omistaminen katu- ja liikennealueiden määrä (m2 tai km)	504 060 m2	510 450 m ²	504 410 m ²	515 050 m2
Lähiliikuntapaikkojen - ja leikkikenttien määrä (kpl)	28	28 (Kaikkien 5261 työtä vaativien liikuntapaikkakohteiden (ml. leikkikentät ja uimarannat) yhteenlaskettu määrä 94	28	28
Käynnissä olevien kaavatöiden (yleissuunnitelmien) määrät	8	Käynnissä: 2 AK, 3 OYK Valmistuneita: 2 AK, 1 OYK	5 (3)	10 (1) 7 AK, 3 OYK
Rakennus- ja ympäristölupien kokonaismäärä	262 (rak.valv. lupapäätökset) + 3 (ymp. ja maa-ainesluvut)	193 (rak.valv. lupapäätökset) + 4 (ymp. ja maa-ainesluvut sekä yleiset ilmoitusmenettelyt)	175 (rak.valv. lupapäätökset) + 2 (ymp. ja maa-ainesluvut)	114 (rak.valv. lupapäätökset) + 3 (ymp. ja maa-ainesluvut)
Luovutettavien asuintonttien määrät	52 Kirkonkylä 8 Viinijärvi 32 Ylämylly 12	69 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 25	69 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 25	66 Kirkonkylä 7 Viinijärvi 37 Ylämylly 22
Luovutettavien elinkeinotonttien määrät	9 Ylämylly 4 Viinijärvi 5	18 Ylämylly 13 Viinijärvi 5	18 Ylämylly 13 Viinijärvi 5	17 Ylämylly 12 Viinijärvi 5
Kunnan omistaman maa-alueen määrä (ha)	996	993	993	992

Elinympäristöpalveluiden tulo- ja menoarviot ja määrärahat

1000 euroa	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	1-8/2023	Toteuma%	Muutosesitys
Kiinteistö-, tila- ja tukipalvelut							
Tulot	10 777	11 431	10 804	10 554	6 901	65,4 %	
Menot	-9 236	-9 384	-8 142	-8336	-5 237	62,8 %	
Toimintakate	1 541	2 113	2 662	2 217	1 665	78,2 %	
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut							
Tulot	188	136	155	82	58	70,2 %	
Menot	-296	-323	-376	-355	-222	62,6 %	
Toimintakate	-108	-187	-222	-273	-165	60,2 %	
Kaavoitus- ja maankäyttöpalvelut							
Tulot	983	911	1 073	1 123	560	49,9 %	-320
Menot	-357	-473	-530	-434	-225	52,0 %	
Toimintakate	626	438	543	689	335	48,6 %	-320
Infrapalvelut							
Tulot	22	62	41	41	34	83,6 %	
Menot	-1 018	-1 338	-1 384	-1 328	-903	68,0 %	
Toimintakate	-997	-1 277	-1 343	-1 287	-868	67,5 %	
Vesihuoltolaitos							
Tulot	1 815	1 758	1 853	1 793	855	47,7 %	
Menot	-1 069	-1 116	-1 158	-1 134	-677	59,7 %	
Toimintakate	746	642	695	659	178	27,1 %	
ELINYMPÄRISTÖPALVELUT YHTEENSÄ							
Tulot	13 785	14 298	13 925	13 592	8 409	61,9 %	-320
Menot	-11 976	-12 877	-11 590	-11 588	-7 264	62,7 %	
Toimintakate	1 809	1 421	2 335	2 005	1 145	57,1 %	-320

Muutosesityksen perustelut

Palvelualueen tulosalueiden talousarvioon 2023 esitetään muutoksena maankäyttö- ja kehittämiskorvauksen pienentämistä 350 000 eurosta 30 000 euroon viivästyneiden maakauppaneuvottelujen vuoksi.

Tuloslaskelma toisen talouskatsauksen (TAM2 2023) talousarviomuutoksista

	TP 2022	TA 2023	TAM1 2023	TAM2 2023	TA+MUUT. 2023
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	10 500 282	7 857 684	-458 582	0	7 399 102
MAKSUTUOTOT	1 172 471	975 792	-157 000	-320 000	498 792
TUET JA AVUSTUKSET	1 664 394	1 627 987	0	0	1 627 987
MUUT TOIMINTATUOTOT	8 748 851	9 583 113	-400 010	0	9 183 103
TOIMINTATUOTOT	22 085 998	20 044 576	-1 015 592	-320 000	18 708 984
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-24 699 326	-23 391 658	-380 722	0	-23 772 380
PALKAT JA PALKKIOT	-19 735 211	-18 818 943	-314 238	0	-19 133 181
HENKILÖSIVUKULUT	-4 964 115	-4 572 715	-66 484	0	-4 639 199
ELÄKEKULUT	-4 137 186	-3 765 278	-52 484	0	-3 817 762
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-826 929	-807 437	-14 000	0	-821 437
PALVELUJEN OSTOT	-61 394 559	-13 191 282	136 000	0	-13 055 282
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-4 254 964	-3 558 466	-154 100	0	-3 712 566
AVUSTUKSET	-2 422 314	-2 088 700	86 200	0	-2 002 500
MUUT TOIMINTAKULUT	-6 816 163	-7 501 094	256 584	15 000	-7 229 510
TOIMINTAKULUT	-99 587 327	-49 731 200	-56 038	15 000	-49 772 238
TOIMINTAKATE	-77 501 329	-29 686 624	-1 071 630	-305 000	-31 063 254
VEROTULOT	45 899 719	24 500 000	650 000	0	25 150 000
VALTIONOSUUEDET	31 916 650	9 300 000	1 635 000	0	10 935 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT					
KORKOTUOTOT	1	0	0	0	0
MUUT RAHOITUSTUOTOT	348 088	316 000	0	0	316 000
KORKOKULUT	-265 536	-520 000	0	0	-520 000
MUUT RAHOITUSKULUT	-2 774	-5 000	0	0	-5 000
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	79 779	-209 000	0	0	-209 000
VUOSIKATE	394 818	3 904 376	1 213 370	-305 000	4 812 746
POISTOT JA ARVONALENTUMISET					
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-3 795 241	-4 001 903	0	0	-4 001 903
ARVONALENTUMISET	-57 906	0	0	0	0
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 853 147	-4 001 903	0	0	-4 001 903
TILIKAUDEN TULOS	-3 458 328	-97 527	1 213 370	-305 000	810 843
POISTOERON MUUTOS	119 184	119 184	0	0	119 184
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-3 339 145	21 657	1 213 370	-305 000	930 027

3. INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSA

(Tilanne 12.9.2023)	TAM 2023	Muutosesitykset	Muutettu TA 2023	1–8/2023	Tot %	Poikkeama
Irtaimisto yhteensä netto	240 000	-100 000	140 000	53 312	38,1 %	86 688
Elinympäristöpalvelut						
Liikunta- ja vapaa-aika-alueiden uudet koneet ja laitteet	50 000		50 000	6 845	13,7 %	43 155
Kiinteistöjen varmuus- ja valmiusasiat (pl. vesihuolto)	100 000	-100 000	0	0	0,0 %	0
Kierrätysastiat	30 000		30 000	0	0,0 %	30 000
Hyvinvointipalvelut						
Viinijärven koulun irtokalusteet ensikertaisvarustaminen	60 000		60 000	40 920	68,2 %	19 080
Keskushallintopalvelut						
Arvopaperit (Liperin Aluelämpö Oy)	0		0	3 924		-3 924
Kiinteistö-, tila- ja tukipalvelut yhteensä	835 000		835 000	428 710	51,3 %	406 290
Menot						
Vesihuoltoavustukset	50 000		50 000	1 571	3,1 %	48 429
Kunnanviraston viraston remonti (arkistotilat ja laajennustilat)	50 000		50 000	2 902	5,8 %	47 098
Viinijärven koulun peruskorjaus- ja uudishanke	150 000		150 000	24 369	16,2 %	125 631
Kiinteistöjen peruskorjaus	300 000		300 000	82 702	27,6 %	217 298
Hammashoitola Ylämylly	80 000		80 000	17 757	22,2 %	62 243
Kirkkolahden kehittäminen (palvelurakennus)	160 000		160 000	23 702	14,8 %	136 298
Liperin Kirkkolahden kehittämishanke – investointiosuus (palvelurakennus)	150 000		150 000	275 707	183,8 %	-125 707
Tulot						
Liperin Kirkkolahden kehittämishanke – investointiosuuden avustus	-105 000		-105 000	0	0,0 %	-105 000
Kaavoitus ja maankäyttö yhteensä	190 000		190 000	-12 049	-0,6 %	202 049
Menot						
Maanhankinta	200 000		200 000	1 183	0,4 %	198 817
Tulot						
Maanmyynnit	-10 000		-10 000	-13 232	132,3 %	3 232
Infrapalvelut yhteensä	1 615 000	-340 000	1 275 000	805 714	63,2 %	469 286
Menot						
Ylämyllyn kaavatiet	160 000		160 000	162 238	101,4 %	-2 238
Myllyn alueen kaavatiet	350 000	-340 000	10 000	655	0,7 %	9 345
Kirkonkylän kaavatiet	100 000		100 000	4 103	4,1 %	95 897
Liittymät, viheralueet ja suunnittelu	40 000	-15 000	25 000	11 716	46,9 %	13 284
Päällystystyöt	40 000		40 000	0	0,0 %	40 000
Hulevesien hallinta	30 000	-19 000	11 000	0	0,0 %	11 000
Kirkkolahden veden parantaminen	0	34 000	34 000	7 840	23,1 %	26 160
Tievalaistus ja suunnittelu	30 000	11 000	41 000	0	0,0 %	41 000
Puistot ja leikkikentät	25 000	-5 000	20 000	0	0,0 %	20 000
Pärnävaaran urheilu- ja aktiviteettialueen kehittäminen (v. 2023 asfaltointi)	500 000	-40 000	460 000	61 069	13,3 %	398 931

Lähiliikuntapaikkojen peruskorjaus ja investoinnit (Ylämylly)	30 000	33 000	63 000	20 303	32,2 %	42 697
Lähiliikuntapaikkojen peruskorjaus ja investoinnit (Kirkonkylä)	10 000	-10 000	0	0	0,0 %	0
Lähiliikuntapaikkojen peruskorjaus ja investoinnit (Viinijärvi)	10 000	-10 000	0	0	0,0 %	0
Viinijärven venevalkama	70 000		70 000	70 758	101,1 %	-758
Kävelyn- ja pyöräilyn edistäminen (avustushanke Jyrin pohjoisosa)	510 000	30 000	540 000	446 442	82,7 %	93 558
Liikenneturvallisuus ja kävelyn- ja pyöräilyn edistäminen	50 000	-30 000	20 000	3 070	15,4 %	16 930
Keskustien käpy-hanke	40 000	10 000	50 000	17 450	34,9 %	32 550
Keskustien saneeraus	20 000	20 000	40 000	70	0,2 %	39 930
Tulot						
Kävelyn- ja pyöräilyn edistäminen (avustushanke Jyrin pohjoisosa)	-250 000	-10 000	-260 000	0	0,0 %	-260 000
Pärnän asfalttibaana (liikuntapaikka-avustus)	-150 000	15 000	-135 000	0	0,0 %	-135 000
Kirkkolahden veden parantaminen	0	-14 000	-14 000	0	0,0 %	-14 000
Vesihuoltolaitos yhteensä	1 430 000	-250 000	1 180 000	438 560	37,2 %	741 440
Liittymät, suunnittelu	20 000		20 000	13 903	69,5 %	6 097
Kirkonkylän vesihuoltoverkostot	150 000		150 000	33 707	22,5 %	116 293
Joensuun veden maksusuudet	80 000		80 000	0	0,0 %	80 000
Ylämyllyn vanhan vedenottamon uusiminen	700 000	-150 000	550 000	173 897	31,6 %	376 103
Ylämyllyn vesihuoltoverkostot	155 000		155 000	97 711	63,0 %	57 289
Viinijärven vesihuoltoverkostot	95 000		95 000	95 402	100,4 %	-402
Kiiesvaaran uusi vedenottamo -hanke	50 000		50 000	0	0,0 %	50 000
Vesihuollon varmuus- ja valmiusasiat	100 000	-100 000	0	8 197		-8 197
Vesihuollon asiakastietojärjestelmä	80 000		80 000	15 743	19,7 %	64 257
Kaikki menot yhteensä (brutto)	4 825 000	-681 000	4 144 000	1 725 857	41,6 %	2 418 143
Kaikki tulot yhteensä (netto)	-515 000	-9 000	-524 000	-13 232	2,5 %	-510 768
Investoinnit yhteensä netto, (valuustotaso)	4 310 000	-690 000	3 620 000	1 712 625	47,3 %	1 907 375

Useammalle tilikaudelle kohdistuvien hankkeiden kokonaistoteumat:

	Kustannusarvio	Aiempien vuosien käyttö	1-8/2023	Kustannusarviosta käytetty	Poikkeama	Valmistumisvuosi
Kirkkolahtihanke - investointiosuus	540 000	214 313	299 409	513 722	26 278	2023

Kirkkolahden investointihanke

- Alkuperäisen investointihankkeen bruttomenot 240 000 euroa
- Kunnan 100 % lisäraha 200 000 euroa
- Investointihankkeelle saatiin vuonna 2022 lisäavustuksena 100 000 € ja samalla saatiin avustushankkeelle jatkoaikaa vuoden 2023 loppuun.
- Rahoittajan myöntämä lisärahoitus bruttona 140 000 euroa, mistä 30 % kunnan rahoitusosuus pienensi kunnan aiempaa 200 000 euron lisärahaa
- Investointihankkeen bruttomeno yhteensä 540 000 euroa

Rahoituslaskelma 8/2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot-%
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	3 904 376	1 213 370	5 117 746	5 466 439	348 693	106,81%
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-250 000	150 000	-100 000	-158 580	-58 580	158,58%
	3 654 376	1 363 370	5 017 746	5 307 859	290 113	105,78%
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-5 675 000	850 000	-4 825 000	-1 725 857	3 099 143	35,77%
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	505 000	0	505 000	0	-505 000	0,0%
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	260 000	-150 000	110 000	171 812	61 812	156,19%
	-4 910 000	700 000	-4 210 000	-1 554 045	2 655 955	36,91%
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 255 624	2 063 370	807 746	3 753 814	2 946 068	464,73%
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	0	0	0	-7 335	-7 335	
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	0	0	0	0	0	
	0	0	0	-7 335	-7 335	
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	0	0	0	-4 894 558	-4 894 558	
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	2 996 605	2 996 605	
	0	0	0	-1 897 952	-1 897 952	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-18 651	-18 651	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	1 098 915	1 098 915	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	-4 501 023	-4 501 023	
	0	0	0	-3 420 759	-3 420 759	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	0	0	0	-5 326 046	-5 326 046	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 255 624	2 063 370	807 746	-1 572 232	-2 379 978	-194,64%
RAHAVARAT 31. 8.	780 875					
1. 1.	2 353 108			-1 572 232		

4. KONSERNI

Tytäryhtiö: Lipertek Oy
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus <ul style="list-style-type: none">
- Tuottaa <i>lähipalveluina</i> elinkeino- ja yrityspalvelut liperiläisille sekä Liperiin sijoittumista suunnitteleville yrityksille.
- Hakea, toteuttaa ja hallinnoida elinkeinotoimintaa tukevia hankkeita.
- Tarjota Liperissä toimiville julkisyhteisöille kokonaisvaltaisia isännöintipalveluita sekä taloushallintopalveluita kilpailukykyiseen hintaan.
- Tarjota yrityksille laadukkaita tontti-, yritys- ja toimitilaratkaisuja kilpailukykyiseen hintaan.
Yleistavoitteet: <ul style="list-style-type: none">
- Kehittää, kasvattaa ja monipuolistaa Liperin yrityskantaa, joka mahdollistaa työpaikkojen lisäyksen.
- Tuottaa elinkeinopalvelut kaikille yrityksille, yritysten elinkaaren eri vaiheisiin.
- Tehdä aktiivista ja jalkautuvaa, yritysten tarpeisiin kohdennettua yritysneuvontatyötä.
- Panostaa elinkeinoympäristöjen ajankohtaistiedottamiseen.
- Tavoitteena yrittäjyyttä arvostavin ja yritystoimintaa aktiivisesti tukevin kunta.
- Kehittää kunnan alueella sijaitsevia elinkeinokeskittymiä systemaattisesti.
- Kehittää jo alkanutta kuntien välistä matkailuliiketoimintaa (Liperi, Rääkkylä ja Heinävesi).
- Kohdentaa Business Joensuun tuotteistetut palvelupaketit liperiläisten yritysten saataville.
- Vahvistaa Joensuun ydinkaupunkiseudun elinkeinoyhteistyötä.
- Edistää yritysten työvoiman saatavuutta yhteistyössä työllisyystoimijoiden ja oppilaitosten kanssa.
- Tukea yritysyritysyritystä ja yrittäjyyskasvatusta varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.
- Isännöidä yritystiloja ja asuinhuoneistoja pitkäjänteisesti ja kokonaistaloudellisesti.
- Tuottaa taloushallintopalvelut kustannustehokkaasti ja korkealla asiantuntemuksella.
Tuottavuus ja tulostavoite 2023: <ul style="list-style-type: none">
- Kasvattaa teollisten työpaikkojen määrää vuosittain. (662 työpaikkaa /2021)
- Yritysneuvontaa vähintään 35 %:lle Liperiin perustettavalle yritykselle vuositasona.
- Kontaktoida vuosittain 400 yritystä ja tarjota aktiivisesti yritys- ja työllisyyspalvelutuotteita.
- Jalkautua aktiivisesti yrityskenttään. Asiakaskohtaamisia min. 60 % x työpäivät/työntekijä/vuosi.
- Laatia yrityksille, yritysten tarpeisiin erilaisia kehittämishankkeita vähintään 15 kpl / vuosi.
- SOME postauksia keskiarvolla 1 kappaletta viikossa / kanava (IG/FB)
- Pitää isännöitävien yhteisöjen talouskunnossa → käyttöastetavoite 95 %
- Tehdä positiivinen tilikauden tulos.
Toteuma 1.1. – 31.8.2023: <ul style="list-style-type: none">
- Teolliset työpaikat 677 kpl, tilanne 31.12.2022
- Elinkeinopalveluita toteutettu 1–8.2023 aikajaksolla 358 yritykselle.
- Isännöitävien yhteisöjen käyttöaste on ollut alkuvuodesta 95.8 %.
- Uusia yrityksiä on perustettu 1–8.2023 kunnan alueelle 29 kpl.
- Yritysten kehittämishankkeita on valmistelussa 8 kpl.
- Business Joensuun palvelupaketeissa on ollut mukana 42 yritystä.
- Liperin, Rääkkylän ja Heinäveden matkailun yhteishankkeen rahoitushakemus on rahoittajalla.
- Kirkkolahden kehittämishankkeen investoinnit ovat valmistuivat 7/2023.
- Pärnävaaran MasterPlan -työn suunnitelmat ovat toteutusvaiheessa.
Keskeiset toiminnalliset muutokset 2023–2025: <ul style="list-style-type: none">
- Monipuolistaa yrityksiin jalkautuvaa yritysneuvontakonseptia.
- Aktiivinen ja tavoitteellinen viestintä SOME-kanavissa.
- Tiivistää ja kehittää elinkeino- ja työllisyyspalveluiden ja kuntamarkkinoinnin yhteistyötä.
- Aloittaa yhtiön perustoimintaa tukeva hanketoiminta.
- Vahvistetaan edelleen yhtiön roolia elinkeinotonttien kaavoitus- ja luovutusprosessissa.

Riskit:

- Business Joensuun palvelupakettitarjonta ei kohdennu toimenpiteiksi liiperiläisissä yrityksissä.
- Taloudelliset riskit hanketoiminnassa.
- Henkilöresurssiriski.

Taloussuunnitelma

1 000 €	1-8/2023	TA 2023	TP 2022
Liikevaihto	347	559	497
Tulos	33	12	10
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	0	0	0
Henkilöstön lkm	5,5	5,5	5,5

Tytäryhtiö: Liperin yritysikiinteistöt Oy**Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus**

- Rakennuttaa ja rakentaa yritystiloja
- Tarjota yrityksille laadukkaita tontti-, yritys- ja toimitilaratkaisuja kilpailukykyiseen hintaan

Yleistavoitteet:

- Rakentaa yritystiloja yritysten tarpeisiin.
- Ylläpitää, kehittää ja vuokrata yritystiloja.
- Myydä tai vuokrata tontteja yrityskäyttöön.
- Toteuttaa strategista maanhankintaa yritystoiminnan tarpeisiin.
- Toteuttaa investoinnit konsernirahoituksella.
- Hyödyntää investointituet yritysinvestoinneissa.

Tuottavuus:

- Järjestää tarkoituksenmukaisia yritystilaratkaisuja ja kehittää niitä pitkäjänteisesti.
- Tuottaa yritystilaratkaisuja liiketaloudellisesti kannattavasti ja kilpailukykyiseen hintaan.
- Käyttää ja ylläpitää yritystiloja pitkäjänteisellä sekä kestäväällä pohjalla.
- Toteuttaa maanhankintaa markkinaehtoisella hintatasolla.

Tulostavoite:

- Toteuttaa yritystilojen vuokraustoimintaa kannattavasti.
- Saavuttaa yritystilojen vuokrauksessa 95 %:n käyttöastetavoite.
- Tehdä positiivinen tilikauden tulos.

Toteuma 1.1. – 31.8.2023:

- Yritystilojen vuokraus on ollut kannattavaa.
- Toimitilojen käyttöaste on 99 %.
- Tehtaantien tontin III-vaiheen toteutusmallin suunnittelu on käynnissä.
- Yrityskiinteistöille ostettiin kerrostalotontti Rännitieltä sekä P-aluekaavoitettu tontti Tehtaantieltä 8/23. Myyjänä Liperin kunta.

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2023–2025:

- Rakennuttaa tai muutoin toteuttaa yritystalo III Tehtaantielle.
- Toteuttaa strategista maanhankintaa yritystoiminnan tarpeisiin.

Riskit:

- Mahdollisten uusien tilojen riskit arvioidaan aina rakennusprojektin suunnitteluvaiheessa.
- Korkotason ennakkoinnin hankaluus pitkällä aikavälillä.

Taloussuunnitelma

1 000 €	1–8/2023	TA 2023	TP 2022
Liikevaihto	197	301	296
Tulos	40	32	72
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	296	296	385
Henkilöstön lkm	0,5	0,5	0,5

Tytäryhtiö: Kiinteistö Oy Liperin vuokratilat
Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus - Yhtiön tehtävänä on tarjota hyväkuntoisia vuokra-asuntoja kilpailukykyiseen hintaan
Yleistavoitteet: - Yhtiön kokonaisvaltainen taloudesta, huollosta, ylläpito- ja korjaustoiminnasta huolehtiminen - Uuden kerrostalon rakentaminen Ylämyllylle
Tuottavuus: - Asuntojen käyttöaste vähintään 95 % - Vuosikorjattavien asuntojen määrä 35 - Kilpailukykyinen vuokrataso - Luottotappioiden minimoiminen
Toteuma: - Asuntojen käyttöaste 95,8 % (31.8.2023)
Tulostavoite: - Suunnitelman mukaisille 4 %:n poistoilla tulostaso + - 0 - Osinkoja ei jaeta
Keskeiset toiminnalliset muutokset 2023–2025: - Asuntokannan houkuttelevuuden parantaminen - Kiinteistöjen peruskorjausten vauhdittaminen - Tavoitteena aloittaa uuden kerrostalon rakentaminen Ylämyllylle kesällä 2023. Kohteen valmistuminen vuoden 2024 loppuun mennessä
Riskit: - Lainojen korkoprosentin nousu - Energian hinnan nousu - Käyttöasteen laskeminen - Vakuusongelma uusissa lainoissa - Rakennustarvikkeiden hintojen nousu

Taloussuunnitelma

1 000 €	TA 2023	1–8/2023	TP 2022
Liikevaihto	3 650	2 536	3 713
Tulos	0	303	0,6
Bruttoinvestoinnit	1 000	28	0
Lainat 31.12.	5 858	5 883	6 610
Henkilöstön lkm	0	0	0

Tytäryhtiö: Liperin Aluelämpö Oy**Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus**

- Yhtiön toiminnan tarkoituksena on johtaa asiakkailleen näiden tarvitsema lämpöenergia mahdollisimman häiriöttömästi kaikissa olosuhteissa ja hinnaltaan kilpailukykyiseen hintaan ylläpitämällä ja hoitamalla kaukolämpöverkkoa Liperin kirkonkylässä. Yhtiö ylläpitää ja hoitaa kiinteistöjen sekä vesi- ja viemärlaitoksen käyttöön liittyvää kunta-automaatiojärjestelmään sekä tuottaa päivystys- ja varallaolopalveluja. Yhtiön palveluksessa on huoltomestari, sivutoiminen toimitusjohtaja ja 6 sivutoimista päivystystyöntekijää.

Yleistavoitteet:

- Toimintavarmuuden ylläpito nykyinen palvelutaso säilyttäen sekä varautuminen poikkeustilanteisiin

Tuottavuus:

- Toiminnallinen lisäarvo energiahuollon, asiantuntijapalveluiden ja kiinteistöautomaation osa-alueilla, minkä tilaaja/palvelun loppukäyttäjä arvioi viime kädessä palvelun hinta/laatusuhteena.

Tulostavoite:

- Tulostaso +-0

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2023–2025:

- Lämmön-toimitussopimusten siirtyminen Liperin kunnalle.
- Uusien lämmön-toimitussopimusten laatiminen.
- Uuden lämpökeskuksen paikan kartoittaminen.
- Etäluettaviin mittareihin siirtyminen ja vaihtoehtojen selvittäminen

Riskit:

- Kaukolämpöverkoston ikääntyminen ja siitä johtuvat uusinvestointitarpeet. Kaukolämmön ostohinnan nousu, jonka johdosta asiakkaat vaihtavat lämmitys-järjestelmää. Tietoverkkojen käytettävyyden ja yhteensopivuuden vanhentuneen laitekannan osalta. Työntekijöiden ikääntyminen ja ammattitaitoinen henkilöresurssi yleensä

Taloussuunnitelma

1 000 €	TA 2023	1-7/2023	TP 2022
Liikevaihto	1 600	792	1 183
Tulos	31	4	-6
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	0	0	0
Henkilöstön lkm	1+1+6	1+1+6	1+1+6

Tytäryhtiö: Liperin Linja-autoasema**Toiminta-ajatus ja toiminnan yleiskuvaus**

- Liperin linja-autoasema Oy omistaa ja hallitsee virasto- ja liiketilarakennusta Liperin kirkonkylässä. Kiinteistöllä on Liperin kunnan toimitiloja. Lisäksi kiinteistöllä on mm. metsänhoitoyhdistyksen toimintoja, sekä yksittäisiä yrityksiä.

Yleistavoitteet:

- Yhtiön yleistavoitteena on ylläpitää rakennusta omistajien toimitilar tarpeita vastaavasti

Tuottavuus:

- Reaaliaikainen yhtiön talouden vakauden seuranta

Tulostavoite:

- Yhtiön euromääräinen tulostavoite on EVL:n maksimipoistojen jälkeen 0 –tulos.

Keskeiset toiminnalliset muutokset 2023–2025:

- Suunnittelukauden aikana yhtiön tulee mukautua osakkaiden tarpeisiin.

Riskit:

- Taloudelliset riskit koostuvat yhtiön osakkaiden toiminnan kehittymisestä. Kiinteistötekniikkaan liittyvät riskit koostuvat normaaleista, rakennusten ikääntymiseen liittyvistä riskeistä.
- energian hinnan nousu

Taloussuunnitelma

1 000 €	TA 2023	1–8/2023	TP 2022
Liikevaihto	150	90	133
Tulos	0	-1	0
Bruttoinvestoinnit	0	0	0
Lainat 31.12.	0	0	8
Henkilöstön lkm	0	0	0